NOTITIE

Onderwerp	TOELICHTING OP DE VERGUNNINGSAANVRAAG WATERVERGUNNING FIETSPAD MAASBOMMEL, MEANDERENDE MAAS
Aan	Waterschap Rivierenland
Datum	14-10-2022
Referentie ON	WSD.2.12/22-014.332
Referentie OG	WSD.2.12-0080
Status	Definitief
Project	Planuitwerking Meanderende Maas
Projectcode	124679-WSD.2.12
Kopie naar	-
Verificatie	Auteurs: [redacted] Gecontroleerd door: [redacted] Goedgekeurd door: [redacted] Paraaf:
Bijlage(n)	I Kadastrale overzichtstekening Maasbommel West II Technische tekening fietspad

1 WATERVERGUNING FIETSPAD MAASBOMMEL

1.1 Inleiding

Het project Meanderende Maas heeft als belangrijkste doel om de waterveiligheid in het gebied tussen Ravenstein en Lith te vergroten door dijkversterking over een lengte van 26,6 kilometer en door waterstandsverlaging. Zo worden de 270.000 bewoners in de regio Oss – Den Bosch en economische waarden beter beschermd tegen overstromingen. Daarnaast worden de gebiedskwaliteiten versterkt en de mogelijkheden voor gebiedsontwikkeling benut. Om dit te realiseren wordt een combinatie van dijkversterking, rivierverruiming en uiterwaardinrichting gerealiseerd.

Voor het project Meanderende Maas worden in het kader van de waterwet verschillende procedures doorlopen. De dijkversterking aan zuidzijde van de Maas is opgenomen in een Projectplan Waterwet van waterschap Aa en Maas. De rivier- en uiterwaardmaatregelen zijn opgenomen in een Projectplan Waterwet van de minister. Daarnaast zijn er ook enkele zaken welke in een watervergunning geborgd dienen te worden. Zo ook de aanleg van een fietspad door de uiterwaarden bij Maasbommel. Deze vergunningaanvraag richt zich hier op.

1.2 Project Meanderende Maas

Het project Meanderende Maas gaat de historische Maasdijk tussen vestingstadje Ravenstein en de stuw bij Lith aan de Brabantse zijde verbeteren, de Maas meer ruimte geven en het gebied ontwikkelen. Concrete aanleiding voor het project Meanderende Maas is dat de dijk aan Brabantse zijde van dit riviertraject niet voldoet aan de veiligheidsnormen. In het Hoogwaterbeschermingsprogramma is het dijktraject Ravenstein-Lith daarom opgenomen als één van de top 14 meest urgente dijktrajecten om te versterken. De Maasdijken aan de Gelderse zijde van dit traject hebben geen hoogte- en/of versterkingsopgave en aanpassingen aan de dijk zijn daarom niet aan de orde op dit moment.

Door klimaatverandering zal de zeespiegel stijgen en zal extreme droogte worden afgewisseld met hevige regenval en een grotere kans op hoogwater in de grote rivieren. Het gevolg is dat het huidige waterbeheer onvoldoende garantie geeft voor veiligheid van inwoners in Nederland in de toekomst. Daartoe zijn in januari 2017 nieuwe wettelijke veiligheidsnormen van kracht geworden. De dijk aan de Brabantse zijde tussen de plaatsen Ravenstein en Lith voldoet niet aan die waterveiligheidsnormen. Hierdoor is het nodig om de dijk tussen Lith en Ravenstein te verbeteren waardoor 270.000 bewoners en bedrijven achter de Brabantse dijk en omgeving beter beschermd zijn tegen overstroming bij hoog water in de Maas.

In Maasbrede context zijn dijkversterking en rivierverruimende maatregelen samen al decennia lang de pijlers voor een robuust riviersysteem. Meanderende Maas is onderdeel van een brede voorkeursstrategie voor de Maas, die op zijn beurt weer onderdeel is van het Nationale Deltaprogramma. De strategie voorziet in een krachtig samenspel tussen dijkversterking en rivierverruiming om zo te voldoen aan de normen voor hoogwaterveiligheid en in te spelen op klimaatverandering. Alle Maaspartners werken via de zogenaamde 'Adaptieve uitvoeringsstrategie Maas' (AUM) aan pakketten met rivierverruimende maatregelen, die vooral langs de bedijkte Maas voor 2050 kunnen leiden tot lagere waterstanden bij hoogwater. Dit leidt tot een robuuster riviersysteem en daardoor hoeven dijken minder te worden opgehoogd. Boven- en benedenstrooms van de Meanderende Maas wordt dus op verschillende locaties aan rivierverruimende maatregelen gewerkt.

Een combinatie van dijkversterking, rivierverruiming en gebiedsgerichte maatregelen draagt substantieel bij aan de waterveiligheid. Bovendien levert dit synergie op met ambities en opgaven van de partners, bijvoorbeeld op het gebied van economie, recreatie en ecologie. De kracht zit in de combinatie van robuuste maatregelen dicht bij de Maas en het herstellen van de landschappelijke en natuurlijke betekenis van de oude natuurlijke meanders.

In het project werken waterschappen Aa en Maas en Rivierenland, provincies Noord-Brabant en Gelderland, gemeenten Oss, West Maas en Waal, Wijchen, Rijkswaterstaat, het ministerie van IenW en Natuurmonumenten samen.

1.3 Doel vergunningaanvraag fietspad

Het project Meanderende Maas is een integraal project, waarover diverse instanties een besluit moeten nemen op onderdelen waar zij bevoegdheid hebben. Om deze besluiten in de besluitvorming en procedure te stroomlijnen en in samenhang te blijven bezien, is een coördinatiebesluit (door PS Noord-Brabant en PS Gelderland) van toepassing. De 'hoofdbesluiten' (Projectplannen, vergunningen, bestemmingsplanherziening) die voor het project nodig zijn worden zo gecoördineerd in procedure gebracht. Daarmee kennen de besluiten zoveel mogelijk dezelfde voorbereiding, procedure en rechtsbescherming (bezwaar en beroep).

De vergunningaanvraag voor het fietspad is onderdeel van deze gecoördineerde procedure.

De overige besluiten die gecoördineerd worden zijn:
- projectplan Waterwet dijkversterking Ravenstein -Lith;
- projectplan Waterwet rivierverruiming en KRW Meanderende Maas;
- projectMER Meanderende Maas;
- herziening bestemmingsplan buitengebied Oss (deel uiterwaarden) en omgevingsvergunning afwijking bestemmingsplan buitengebied Oss (deel dijk);
- omgevingsvergunning afwijking bestemmingsplan gemeente West Maas en Waal;
- ontgrondingsvergunning provincie Noord-Brabant;
- ontgrondingsvergunning provincie Gelderland;
- vergunning Waterwet voor onderdelen die niet met een projectplan kunnen worden vastgelegd;
- ontheffing Wet natuurbescherming;
- omgevingsvergunningen kappen en melding Boswet.

2 FIETSPAD

In project Meanderende Maas worden verschillende deelgebieden onderscheiden. In deelgebied Maasbommel West wordt in de uiterwaard vanaf de veerstoep bij Alphen tot aan de westzijde van Maasbommel een nieuw fietspad voorgesteld. Het fietspad is – met een globale ligging – reeds in het vastgestelde voorkeursalternatief en de interprovinciale structuurvisie (resultaat verkenningsfase Meanderende Maas) opgenomen. In de planuitwerking zijn de maatregelen voor Maasbommel West, waaronder ook het fietspad, nader uitgewerkt en gedetailleerd.

Doel van het fietspad is de ontbrekende schakel in de fietsverbinding tussen Maasbommel en Nieuwe Schans te realiseren. Op dit moment loopt de fietsverbinding langs de weg Berghuizen (richting Nieuwe Schans).

In de beoogde situatie komt er via de uiterwaard een directe verbinding die aansluit op de Oijenseweg en het bestaande veer Alphen-Oijen.

Het fietspad ligt tussen het dijklichaam en de te realiseren geul Maasbommel West, grotendeels langs de perceelgrens van particuliere percelen. De noordelijke rand van het fietspad ligt op circa 1,5 m uit de perceelgrens. Het fietspad blijft daarmee (over het grootste deel) buiten particuliere eigendomsgrenzen. De voorziene breedte van het fietspad is 3,5 m. Uitvoering in gietbeton. Het fietspad maakt de laatste 300 m een knik richting de dijk vanwege het voorkomen van verstoring van een aanwezige dassenburcht. Het fietspad gaat de dijk op ter plaatse van de huidige beheerweg/dijkopgang ter plaatse van adres Berghuizen 3. Hier wordt de huidige onverharde beheerweg verhard aangelegd en verflauwd.
Aan de westzijde van het voorgestelde tracé kruist het fietspad een watergang. Hier dient een duiker te worden gerealiseerd. Afbeelding 2.1 geeft de globale ligging van het fietspad. De meer precieze ligging van het fietspad ten opzichte van kadastrale percelen is te zien in bijlage I.

Afbeelding 2.1 Globale ligging fietspad Maasbommel West

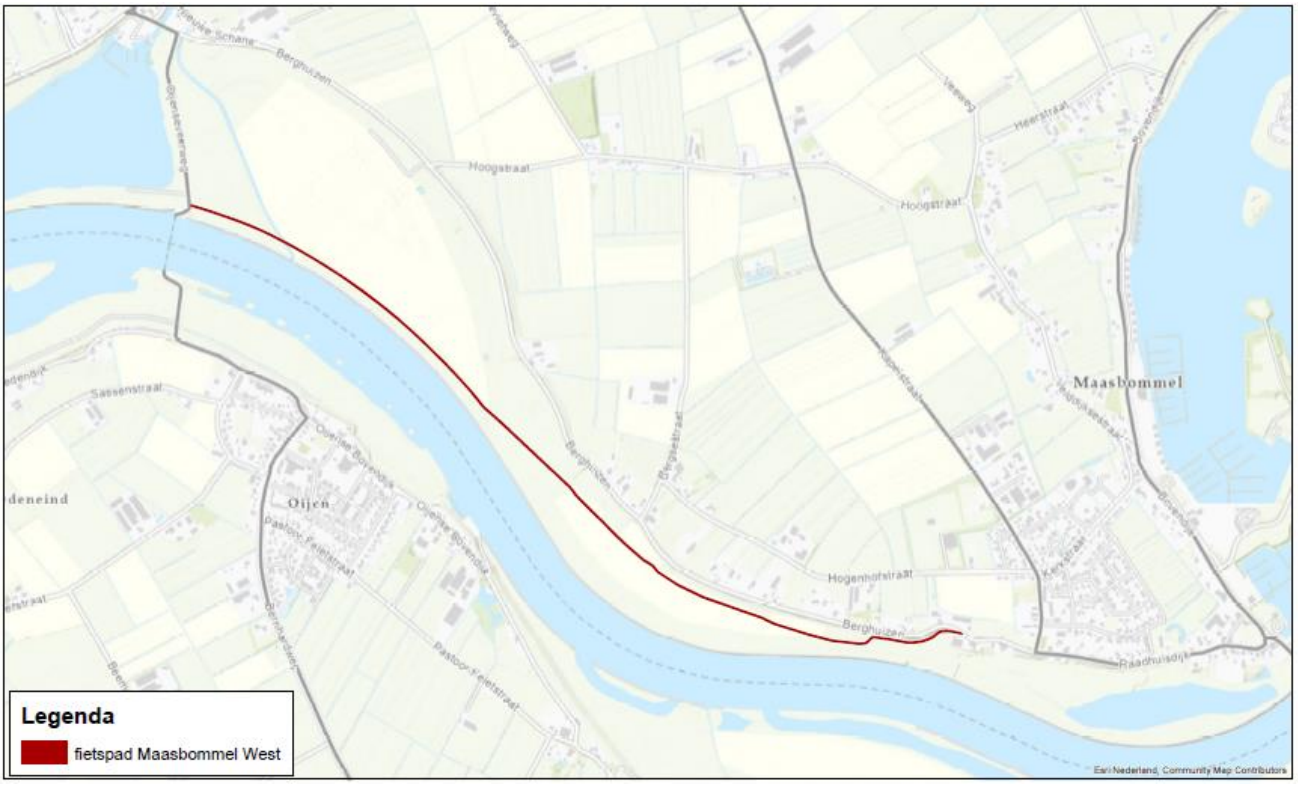

3 RAAKVLAKKEN WATERSCHAP RIVIERENLAND

Het fietspad ligt langs de primaire waterkering en kruist een lokale watergang. Hieronder worden de raakvlakken met deze waterstaatswerken (in beheer bij Waterschap Rivierenland) in beeld gebracht.

3.1 Waterkering

Het westelijke deel van het fietspad, waar het aansluit op de Oijenseveerweg, ligt op enige afstand van de waterkering, ter hoogte van dijkvak HD381.+010M. Hier ligt het fietspad buiten de beschermingszones van de waterkering. Naar het oosten toe komt het fietspad dichter op de waterkering te liggen en ter hoogte van dijkvak HD361.+064M komt het fietspad binnen de buitendijkse beschermingszone te liggen. Het meest oostelijke deel van het fietspad, waar het aansluit op de dijk, ligt binnen de kernzone van het waterstaatswerk. Dit is ter hoogte van dijkvak HD346.+096M. In afbeelding 3.1 is de globale ligging van het fietspad weergegeven ten opzichte van de zoneringen van de waterkering.

Afbeelding 3.1 Globale ligging fietspad Maasbommel West ten opzichte van de zonering van de waterkering

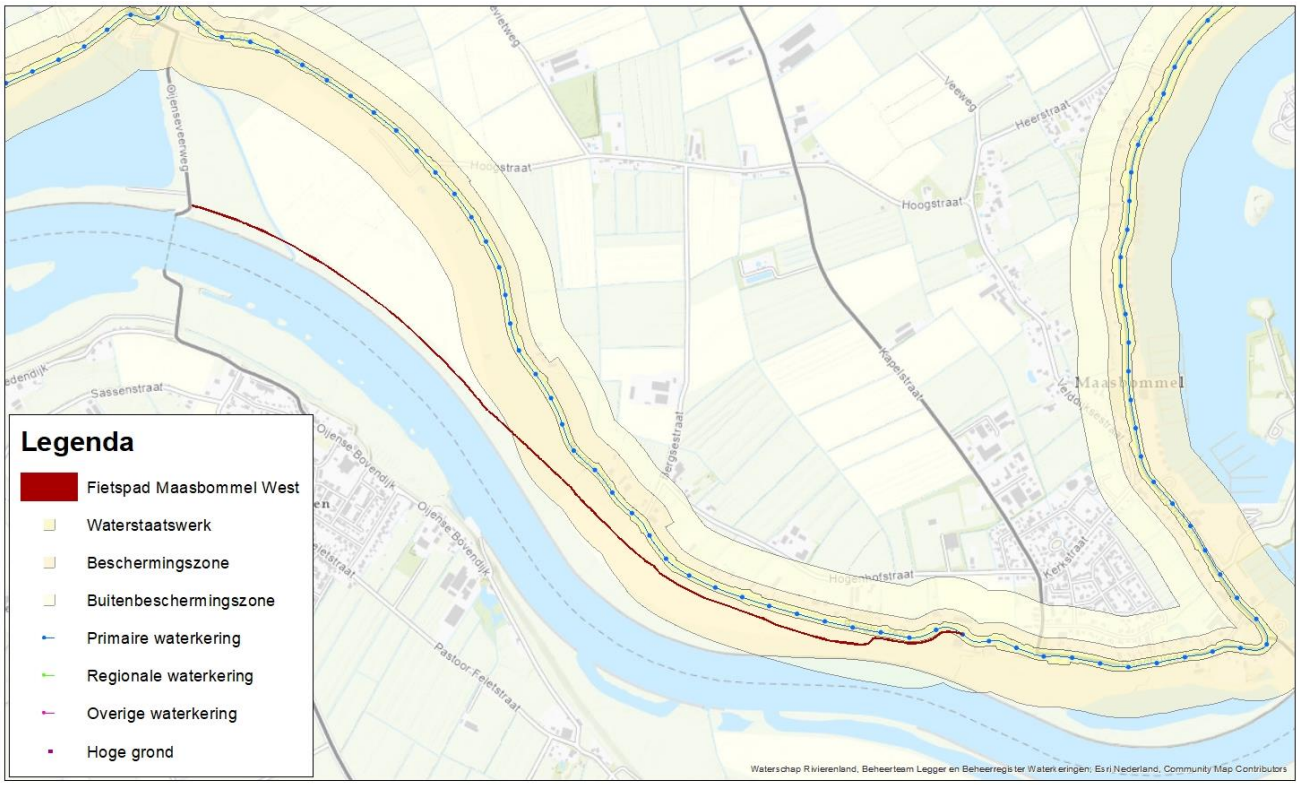

Op het meest oostelijke deel van het tracé van het fietspad ligt het nieuwe fietspad onder aan de teen van de dijk. Deze ligging dicht op de dijk houdt verband met de geldende verstoringsafstand tot een dassenburcht en de aanwezige particuliere eigendommen. In een zone rond de in de uiterwaarden aanwezige dassenburcht mag geen permanente verstoring optreden. Een fietspad geldt als permanente verstoring.

Het fietspad heeft geen negatieve impact op de waterkering wanneer deze:
- buiten de beschermingszone ligt;
- in de beschermingszone ligt maar buiten het Profiel van Vrije Ruimte (PVVR).

De noordelijke rand van fietspad ligt minimaal 1,5 m uit de perceelgrens, vanaf metrering 300 tot de aansluiting op de Oijenseveerweg (metrering 2.733). Zie hiervoor ook de technische tekening uitwerking ontwerp, inclusief dwarsprofielen, in bijlage II. Het fietspad blijft daarmee (over het grootste deel) buiten particuliere eigendomsgrenzen. In bijlage I is de ligging van het fietspad te zien ten opzichte van kadastrale percelen. Daar waar het fietspad raakt aan particuliere percelen worden gesprekken gevoerd over verwerving van de eigendommen. Om aan het oostelijke uiteinde van het fietspad (de laatste 300 m tot de dijkopgang) voldoende afstand tussen het fietspad en een aanwezige dassenburcht te houden, maakt het fietspad deze laatste 300 m een knik richting de dijk (afbeelding 3.2).

Afbeelding 3.2 Kink fietspad ter hoogte van de straat Berghuizen (dijkweg)

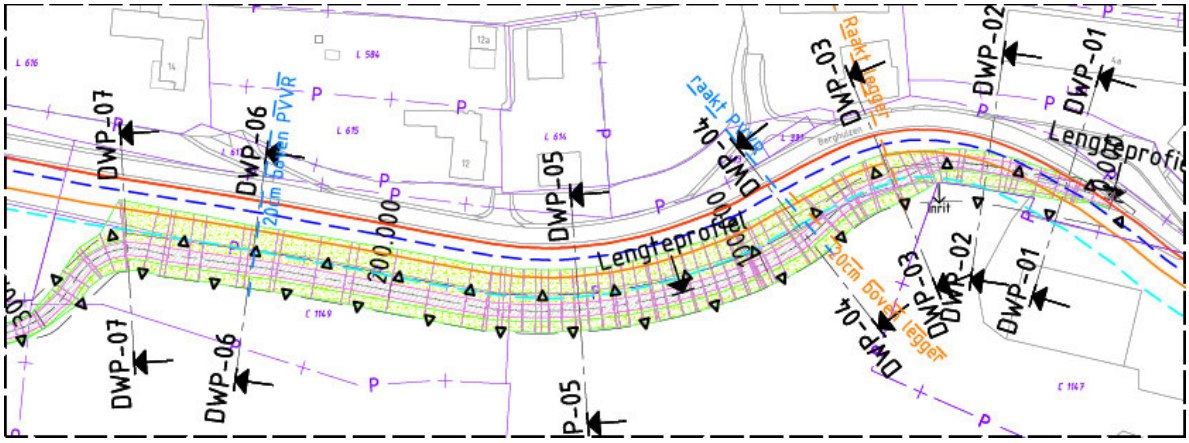

Het fietspad gaat de dijk op ter plaatse van de huidige beheerweg/dijkopgang ter plaatse van adres Berghuizen 3 en komt hier dus *binnen* het profiel van vrije ruimte (PVVR) te liggen. Hier wordt de huidige onverharde beheerweg verhard aangelegd en verflauwd. Voor een goede toegankelijkheid van het fietspad is het nodig de huidige dijkopgang te verflauwen, anders wordt de helling te steil (>10 %) voor fietsers.

De dijkopgang blijft over een lengte van circa 85 m binnen het profiel van vrije ruimte van het dijklichaam, het verder reduceren van deze afstand is niet mogelijk vanwege de aanwezige bebouwing en perceeltoegang bij adres Berghuizen 3. Een steilere dijkopgang of een dijkopgang die buiten het profiel van vrije ruimte blijft zou de toegang tot particulier eigendom negatief beïnvloeden en de aanwezige heg en schuur raken.

In bijlage II zijn de technische tekeningen van het fietspad opgenomen met dwarsprofielen. In deze dwarsprofielen is te zien hoe het fietspad is ingepast in relatie tot de legger en PVVR van de waterkering. Met het waterschap is afgesproken dat zowel het fietspad als het gebied tussen dijk en fietspad onder afschot komt te liggen om te voorkomen dat zich aan de teen van de dijk plassen gaan vormen. Het vlak onder aan de dijk ligt daarom op 2,5 % afschot van de dijk af gericht. Het wegcunet komt als geheel buiten het PVVR te liggen, met uitzondering van de feitelijke aansluiting op de bestaande dijk. De aanberming wordt zodanig uitgevoerd dat het risico op afschuiving zo klein mogelijk is.

Er wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt van klei-wiggen. Deze zaken (aanberming/inkassing) worden in de UO fase uitgewerkt op basis van de voorschriften van het waterschap. Deze uitwerking wordt ter goedkeuring aan het waterschap voorgelegd.

3.2 Watergang

Het voorgestelde tracé van het fietspad ligt geheel buitendijks. Hiermee ligt het in de uiterwaarden van de Maas. In de uiterwaarden is één watergang aanwezig welke wordt gekruist door het fietspad (zie afbeelding 3.3). Dit is een c-watergang.

Afbeelding 3.3 Ligging fietspad Maasbommel West ten opzichte van de leggerwatergangen in de omgeving

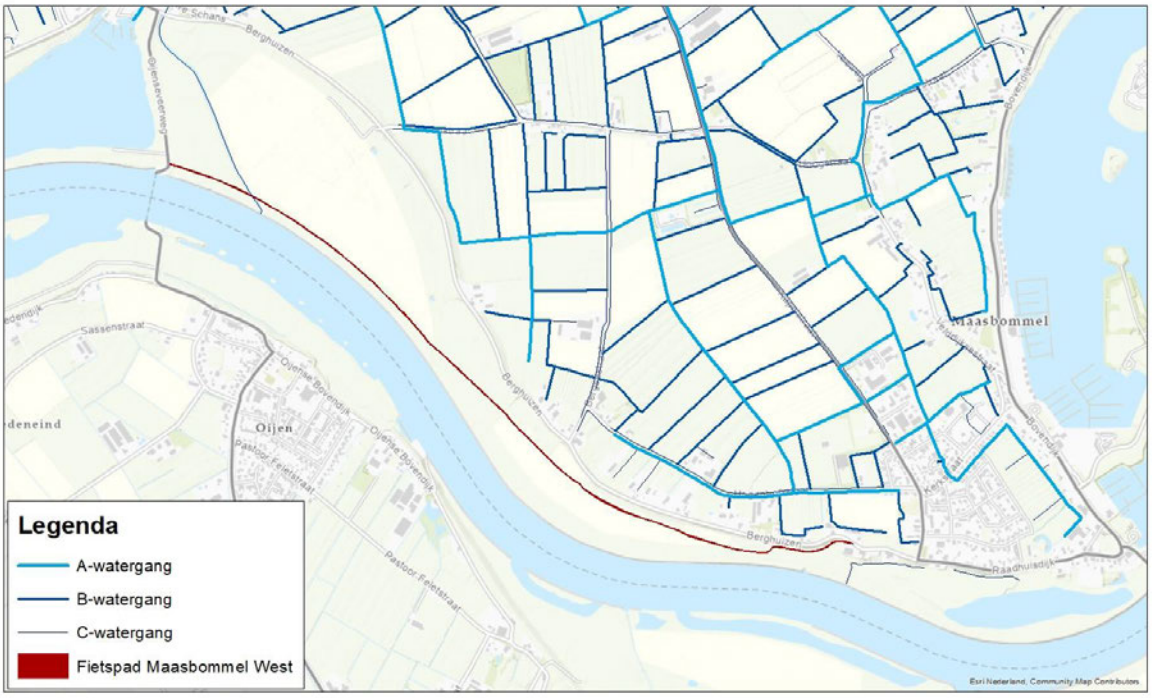

Aan de westzijde van het tracé kruist het fietspad een watergang, hier dient een duiker te worden gerealiseerd. De watergang is geen leefgebied van de grote modderkruiper, er is dus geen compensatie opgave vanwege de realisatie van een duiker.
Voor het kruisen van de watergang wordt een dam met duiker toegepast. Deze voldoet aan de eisen gesteld in de algemene regels van het waterschap en heeft de volgende maatvoering:

- type duiker: rond;
- maximale lengte: 10 m;
- minimale inwendige diameter duiker: 0,47 m;
- uitsteken van de duiker buiten de dam: 0,10 m.

4 RAAKVLAKKEN RIJKSWATERSTAAT

Deelgebied Maasbommel-West is onderdeel van het Projectplan Waterwet rivierverruiming en KRW Meanderende Maas dat door de minister wordt vastgesteld. Het tracé van het fietspad valt deels buiten de grens van dit Projectplan. Een deel overlapt ook met het besluitgebied van het Projectplan. Het fietspad maakt geen onderdeel uit van de scope van het Projectplan-besluit; er wordt een aparte watervergunning aangevraagd (onderhavige aanvraag).

Het fietspad ligt in de uiterwaarden zo ver mogelijk uit de rivier en zo dicht mogelijk op particuliere percelen. Hierdoor is het fietspad geen gevoelig object in relatie tot erosie vanuit het zomerbed. Daar waar het fietspad dicht op de oeverrand van de te realiseren geul Maasbommel West ligt, wordt een oeverbescherming gerealiseerd om ongewenste erosie nabij het fietspad te voorkomen. De erosiebescherming maakt onderdeel uit in Projectplan Waterwet Rivierverruiming en KRW Meanderende Maas. Het fietspad komt op maaiveld te liggen. Deels is dit de nieuwe maaiveldhoogte welke ontstaat bij het uitvoeren van het Projectplan Waterwet. Dwarsprofielen van de ligging zijn te vinden in bijlage II.

5 RAAKVLAKKEN GEMEENTE WEST MAAS EN WAAL

Het fietspad past binnen de vigerende bestemmingsplan binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden – uiterwaard' bestemmingsbeschrijving 'extensief recreatief medegebruik'. Binnen de dubbelbestemmingen 'Waterstaat – Waterkering' en 'Waterstaat – stroomvoerend rivierbed' zijn bouwwerken, maaiveldaanpassingen en aanleggen van gesloten oppervlakte verhardingen niet toegestaan. Het bestemmingsplan biedt hiervoor de mogelijkheid aan B&W om een vergunning te verlenen. Voor het geheel van maatregelen in deelgebied Maasbommel-West (realisatie geul en fietspad) wordt door het project Meanderende Maas (als onderdeel van de formele coördinatie) een omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan aangevraagd bij gemeente West Maas en Waal.

BIJLAGE(N)

I

BIJLAGE: KADASTRALE OVERZICHTSTEKENING MAASBOMMEL WEST

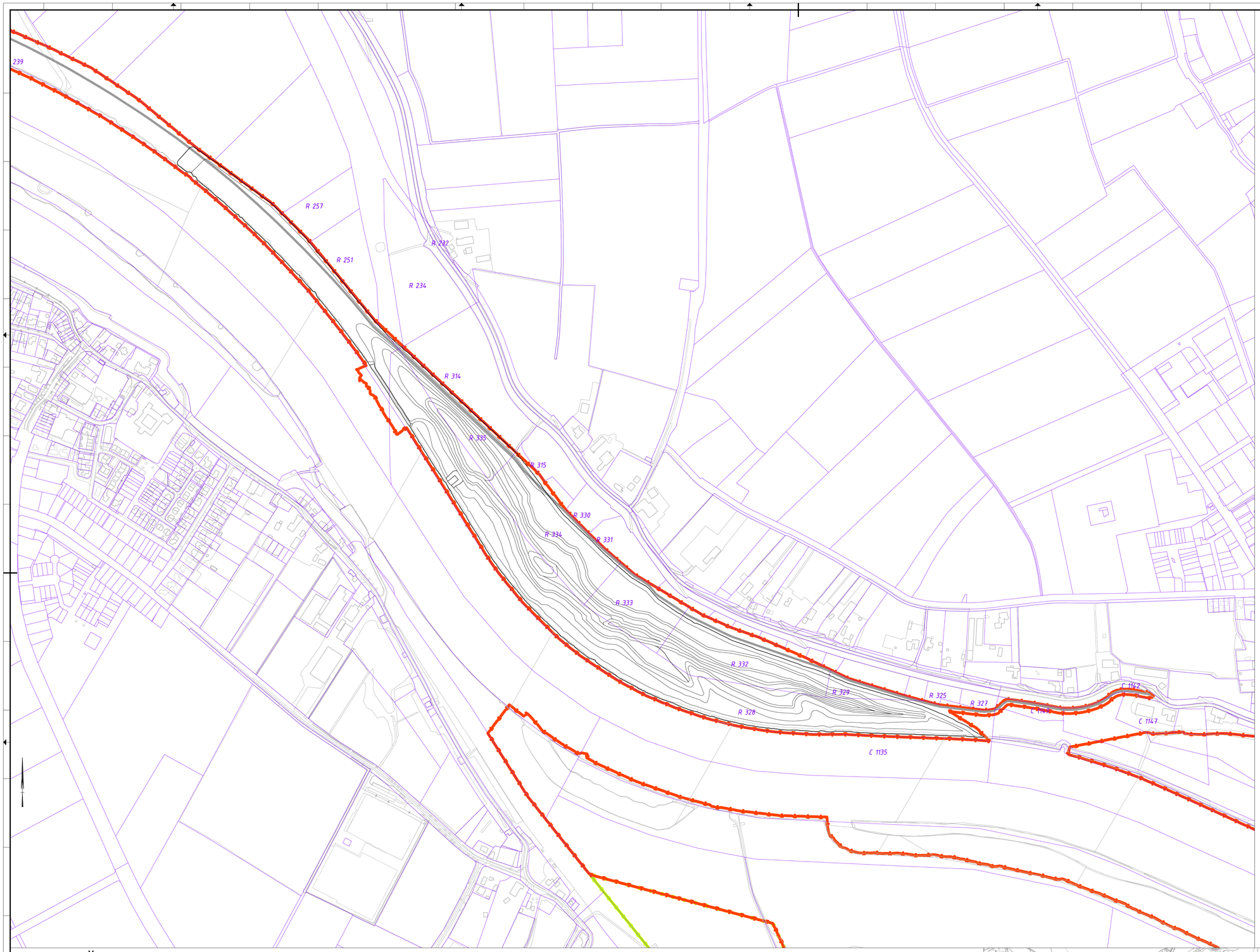

M

M

M

M

M

M

Meanderende Maas

Boskalis

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

II

BIJLAGE: TECHNISCHE TEKENING ONTWERP FIETSPAD

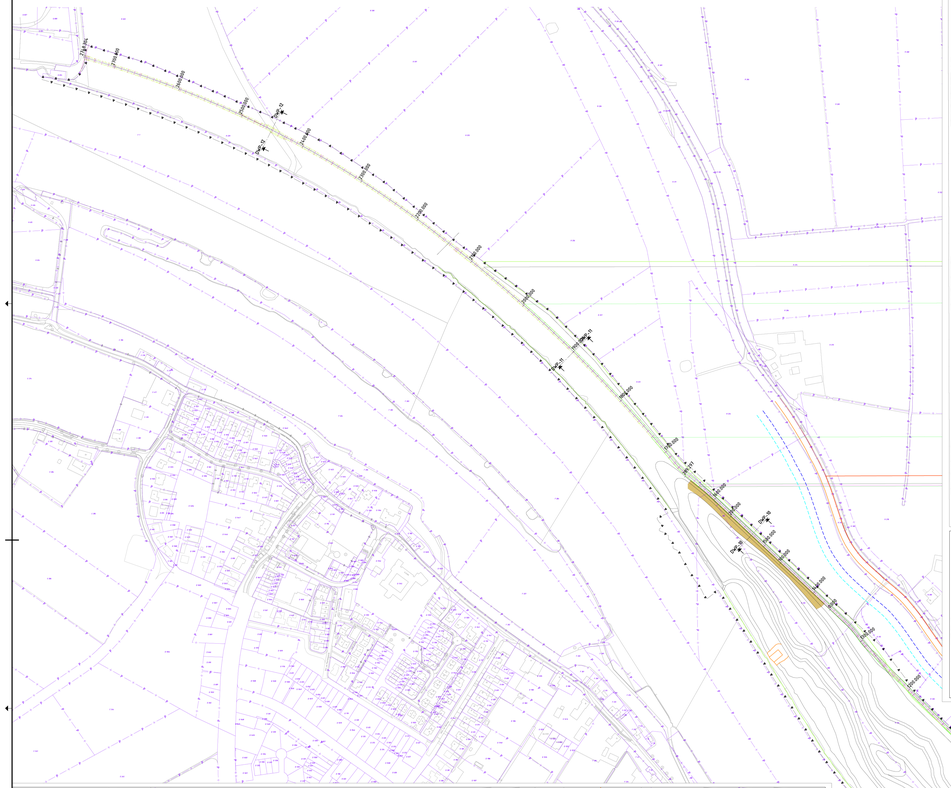

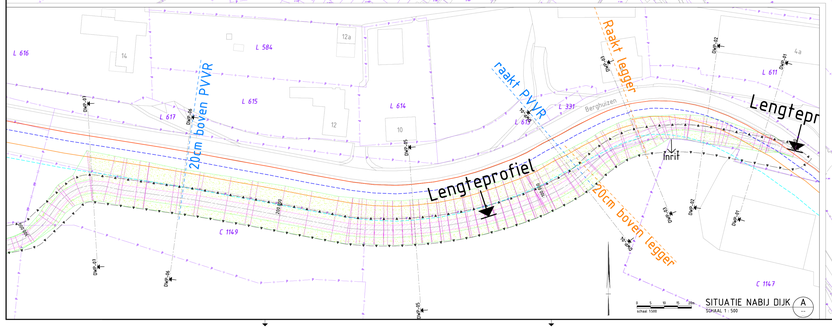

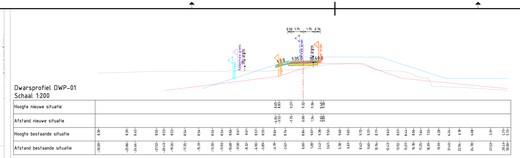

Dwarsprofiel DWP-01
Schaal 1:200

| | | |